Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi (raskaan kaluston hiilidioksidipäästöjen ja polttoaineenkulutuksen seuranta ja raportointi)

Eleonoora Eilittä
Liikenne- ja viestintäministeriö

Liikenne- ja viestintävaliokunta 14.9.2017

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ

Energia- ja ilmastostrategia ja Kaisu

- EU:n komissio on antanut ehdotuksensa eri EU-maiden taakanjakosektoreiden päästövähennysvelvoitteiksi vuoteen 2030, Suomen velvoitteeksi ehdotettiin 39 %, mikä on yksi EU:n tiukimmista tavoitteista.

- Marraskuussa 2016 valmistuneen kansallisen energia- ja ilmastostrategian mukaan liikenteen päästöjä tulee vähentää vuoteen 2030 mennessä jopa 50 % verrattuna vuoden 2005 tilanteeseen. Sama tavoite on mukana myös Keskipitkän aikavälin ilmastopoliittisessa suunnitelmassa (Kaisu).

- Pitkällä aikavälillä koko liikennejärjestelmästä on tehtävä erittäin vähäpäästöinen.

Raskaan liikenteen kalusto

- Suomessa raskaiden hyötyajoneuvojen kasvihuonekaasupäästöt olivat vuonna 2015 noin 3,3 miljoona tonnia (CO_2 ekv.).
- Raskaat hyötyajoneuvot aiheuttivat Suomessa noin 30 prosenttia kaikista liikenteen päästöistä ja noin kolmanneksen tieliikenteen päästöistä.
- Tällä hetkellä ei EU-tasolta tulevia sitovia raja-arvoja henkilöautojen- ja pakettiautojen tapaan

Raskaan liikenteen päästövähennyskeinot EI-strategiassa ja Kaisussa

1. Liikennejärjestelmän energiatehokkuuden parantaminen;
   - Päästövähennyspotentiaali: ~0,3 milj. t (mitat ja massat) (Liikennevirasto 2013)
   - Markkinaehtoista toimintaa

2. Ajoneuvojen energiatehokkuuden parantaminen;
   - Päästövähennyspotentiaalia ei ole vielä arvioitu (komission ehdotus raja-arvoksi ei vielä tiedossa)

3. Fossiilisten öljypohjaisten polttoaineiden korvaaminen uusiutuvilla;
   - Biopolttoaineiden käytön edistäminen (nestemäiset biopolttoaineet ja biokaasu)

Raskaan kaluston MRV asetusehdotus

- Asettaa velvollisuuden 1) raskaan kaluston valmistajille ja 2)kansalliselle rekisteriviranomaiselle
- Komissiolle toimitetaan vuosittain 1) tiedot rekisteröidyistä ajoneuvoista sekä 2) valmistettujen ajoneuvojen tekniset tiedot (liite II)
- Komissio kerää tiedot ja julkaisee maakohtaista sekä valmistajakohtaista analyysia polttoaineenkulutuksesta ja CO2 päästöistä
- Velvollisuus toimittaa tietoa astuu voimaan 2020

Raskaan kaluston MRV asetusehdotus

Asetusehdotuksen hyödyt:

1) hankkijat voivat vertailla eri ajoneuvojen ominaisuuksia ja näin ollen edesautetaan kilpailua valmistaa energiatehokkaita ajoneuvoja

2) Komissio pystyy suorittamaan valvontatehtäväänsä kun raskaalle kalustolle asetetaan tulevaisuudessa sitovat CO2 raja-arvot

3) Toimisivat jatkossa pohjana eurovinjettidirektiivin perusteella asetettaviin CO2-päästöjen perusteella porrastettuihin tiemaksuihin

Raskaan kaluston MRV asetusehdotus

Suomen kanta:

1) kannatetaan ehdotettua velvollisuutta. Ehdotetut velvollisuudet ovat vaikutukseltaan vähäisiä huomioiden asetusehdotuksen hyödyt

2) kannatetaan myös tulevaisuudessa sitovia raja-arvoja raskaalle kalustolle

3) huomioidaan kuitenkin mahdollisuus vähentää päästöjä vähentämällä kuljetussuoritetta esim. mahdollistamalla suuremmat massat ja mitat